

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**ПРЕДЛОГ ИЗМЕНЕ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
(ПРЕДЛОГ ЗА УВОЂЕЊЕ КАЗНЕ ДОЖИВОТНОГ
ЗАТВОРА КАО КАЗНЕ ЗА НАЈТЕЖА КРИВИЧНА ДЕЛА)**

ПРЕДЛАГАЧ: ФОНДАЦИЈА ТИЈАНА ЈУРИЋ

ПРЕДЛОГ: УВОЂЕЊЕ ДОЖИВОТНОГ ЗАТВОРА КАО КАЗНЕ ЗА НАЈТЕЖА КРИВИЧНА ДЕЛА

Предлаже се измена следећих чланова Кривичног законика Републике Србије, тако да исти гласе:

1. Члан 43.

Учиниоцу кривичног дела могу се изрећи следеће казне:

- 1) **доживотни затвор;**
- 2) казна затвора;
- 3) новчана казна;
- 4) рад у јавном интересу;
- 5) одузимање возачке дозволе."

2. Члан 44. ст. 1

(1) **Доживотни затвор** и казна затвора могу се изрећи само као главне казне.

3. После члана 44. додају се назив члана и члан 44а који гласи:

"Доживотни затвор

Члан 44а

(1) **Казна доживотног затвора се прописује за најтеже облике тешких кривичних дела, који су за последицу имале смртни исход детата, малолетника или бремените жене.**

(2) **Доживотни затвор не може се изрећи лицу које у време извршења кривичног дела није навршило двадесет једну годину живота.**

4. У члану 46. додаје се ст. 5 и гласи:

Осуђени коме је правоснажном пресудем изречана казна доживотног затвора не може се условно отпустити са издржавања казне.

5. Члан 57 ст. 2 мења се и гласи:

(2) **Изузетно из ст. 1 овог члана не мможе се ублажити казна за кривична дела из чл. 114 ст. 2 тач. 1 и 2, 134. ст. 2 и 3, 178, 179, 180, 214 ст. 2. и 3, 246. ст. 1 и 3, 350. ст. 3. и 4. и 388,. Овог закона !!!!!!!**

6. У Члану 60. ст. 2. додаје се тач. 7 која гласи

7) **ако је за неко од кривичних дела у стицају утврдио казну доживотног затвора изрећи ће само ту казну;"**

7. у чл. 114 брише се тач. 9, а тач. 10 постаје тач. 9, тач. 11 постаје тач. 10, а уводи се ст. 2 тач. 1 и 2 који гласе

Затвором најмање 10 година или доживотним затвором казниће се:

- 1) **ко лиши живота малолетно лице на свиреп или подмукао начин**
- 2) **ко лиши живота дете или бремениту жену**

8. чл. 178 ст. 4 мења се и гласи

(4)ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или је дело учињено према детету, учинилац ће се казнити затвором најмање десет година **или доживотним затвором**

9. чл. 179 ст. 3 мења се и гласи

(3) ако је услед дела из ст. 1. и 2. овог члана наступила смрт лица према којем је дело извршено или ако је је дело учињено према детету учинилац ће се казнити затвором најмање десет година **или доживотним затвором**

10. чл. 180 ст. 3 мења се и гласи

(3) ако је услед дела из ст. 1 и 2 овог члана наступила смрт детета, учинилац ће се казнити затвором најмање десет година **или доживотним затвором**

Образложење:

Овим изменама се предлаже строжије кажњавање починилаца кривичних дела против полне слободе, посебно када је наступио смртни исход или тешке последице по жртву – трајни инвалидитет, неспособност рађања, тешко и непоправљиво психичко стање или друге тешке последице које се могу окарактерисати као инвалидитет вишег степена. Напад на другу особу са повредом њене полне слободе, те и наступање тешких последица или смртног исхода су вишеструко друштвено, морално и у сваком другом смислу неприхватљива понашања. У последње време, због приказа слике у јавности да табуи не постоје, а делом и због благе казнене политике¹, присутан је знатан пораст починилаца оваквих кривичних дела.

¹ Тзв. Ланзарот конвенција о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, коју је наша држава ратификовала још 2007. предвиђа обавезу наставка кривичног гоњења починилаца оваквих врста кривичних дела, чак и када жртва повуче своју изјаву. У тексту који је приредила тадашња заменица републичког омбудсмана за права детета, Тамара Лукшић Орландић, наведено је да су казне за овакве врсте

Према резултатима истраживања Покрајинског завода за социјалну заштиту², у оквиру пројекта Пандорина кутија, констатовано је да је у периоду од 2006 до 2010. на територији АП Војводина број случајева сексуалног насиља над децом више него удвостручен. Подаци 41 центра за социјални рад са територије АПВ говоре о 39 пријава сексуалног насиља над децом у оквиру породице и 17 случајева насиља ван породице, док се у 2010. тај број повећао: 102 случаја насиља у породици и 29 ван породице, према пријавама које су упућене центрима. Сиву бројку чине сви они случајеви насиља који нису пријављени, услед недостатка поверења у институције, првенствено правосудне, а и услед површних сазнања да се и пријављени случајеви не процесуирају или, и ако започне поступак, услед застрашивања и стигме коју жртвама намеће сама заједница, жртве саме одустају од даљег кривичног гоњења и повлаче своје пријаве.

Сматрамо да увођење казне доживотног затвора може имати значајан генерално превентиван значај, а посебан значај у превенцији сексуалних деликата према деци, нарочито у делу који се односи на њихову тоталну депривацију и заслужену стигму од стране друштва, државе, па чак и од стране других осуђеника.

У ову измену укључујемо и опционо постројавање казне за инцест, или родоскрвњење, због недопустиво благе казне која је предвиђена за ово кривично дело. Само биће кривичног дела не предвиђа могућност наступања тешких последица или смртног исхода, до чега нажалост долази у пракси, те ценимо да и у овом случају треба предвидети доживотни затвор за ово кривично дело. Такође, сматрамо нужним измештање кривичног дела родоскрвњења из категорије кривичних дела против породице, јер га компонента недозвољеног сексуалног чина чини посебним у односу на друга кривична дела из овог поглавља Кривичног законика.

кривичних дела недопустиво ниске. Такође, ова конвенција предвиђа као могућност укидање права и других јавних повластица починиоцима таквих кривичних дела (што делује и репресивно, али и генерално превентивно према другим потенцијалним починиоцима), што је и основ за увођење посебног затворског блока за починиоце који се налазе на служењу казне затвора или доживотног затвора. Тиме се ни на који начин не крше њихова људска права, већ се испуњава међународно преузета обавеза.

http://www.praavdeteta.com/attachments/393_Lanzarot%20konvencija%20i%20obaveze%20drzave%20Srbije.pdf

² Детаљан извештај са свим релевантним подацима из овог истраживања доступан на следећем линку:

http://pzs.gov.rs/multimedia/dodaci/Pandorina_kutija_2011.pdf

ИЗЈАВА

Предлог измене Кривичног законика ради увођења казне доживотног затвора као казне за најтежа кривична дела у потпуности је усклађен са прописима Европске уније.

ПРЕДЛАГАЧ: ФОНДАЦИЈА ТИЈАНА ЈУРИЋ
ОДГОВОРНО ЛИЦЕ/ОСНИВАЧ: ИГОР ЈУРИЋ

Датум: 3.5.2017., Београд